

Suon sijainti ja tila

Houruneva, Pihlajaneva ja Välilampinräme muodostavat kolmen suon kokonaisuuden, jossa Houruneva ei ole välittömässä hydrologisessa yhteydessä kahteen muuhun, jotka oikeastaan ovat saman sokkeloisen kompleksin erinimisiä osia. Suot sijaitsevat kumpumoreenialustalla Vihannin pohjoislaidan ja Raahen rajamailla Piehinkijoen ja sen sivuhaaran välisellä vedenjakajalla. Soiden vesien virtaus suuntautuu lähinnä länteen alempana sijaitseville soille, pohjoislaidalla myös Kortteikononjan rimmikkoon ja sen ojaan.

Suokolmikun ympäristöalueet ovat melko tehokkaasti metsäoitettuja. Karuimpia aloja on tosin jäänyt ojituksen ulkopuolelle, laaja-alaisimpina niistä on Karjanevan suoallaspari Hourunevan eteläpuolella. Kaikkien kolmen suon reunoja on ojitettu harvinaisen vähäalaisesti niiden voidessa muodostaa luontainen vaihtuminen kangasmaihin ja varsinkin sokkeloisten Pihlajanevan ja Välilampinrämeen lukuisiin metsäsaarekeisiin.

Suokolmikolla näkyvillä olevat ihmistoiminnan merkit jäävät melko vähäisiksi. Soiden mätäspintaisesta karuudesta johtuen metsäojien vaikutus on varsin rajallista. Vanhojen talviteiden pohjat eivätkä muutamat pinopohjat erotu maastossa häiritsevinä. Pihlajanevan ja Välilampinrämeen rajamailla lähes koko suon yli kulkee uudehko järeä penkkatie pohjoisen rimmikon laidalla olevan kallioisen metsäkummun mökille. Tien isot raviojat ovat vedentäyttämiä ja tierakenteen vaikutuksesta sen pohjoinen lähialue on vettänyt. Paikoittelun suoalueella on mönkijän jälkijonoja ja "jälkitarhoja".

Hourunevaa, Pihlajanevaa ja Välilampinrämettä voidaan pitää hyvinkin luonnontilaisen kaltaisina soina.

Suoyhdistymän ja kasvillisuuden luonne

Hourunevaa, Pihlajanevaa ja Välilampinrämettä leimaavat mätäspintaisuus ja karuus, jopa äärikaruus. Vedenvirtausjuottien välisiin lohkoihin on kehittynyt keidasrämeosia, jotka ovat joko lähes piirteettömiä ja avoimia rahkakeidasrämeitä tai morfologialtaan eriytyneistä lyhytkorsikeidasrämeistä muodostuneita viettokeitaita.

Keidasosien ja mineraalimaan väliin ei useinkaan ole kehittynyt laidetta, joskus laide on muodostunut, tavallisimmin karusta sararämeestä tai lyhytkorsirämeestä.

Houruneva on suokolmikosta alin ja pienin (ojittamaton ala noin 60 ha). Suon ylimpänä olevaa itälaitaa leimaa minerotrofia (karut rahkasammalrimpinevat ja eri kosteusasteen kalvakkanevat). Pienialaisten vedenvirtauspaitsioihin jäävien kohtien keidastumista alkaa täällä jo olla havaittavissa. Lännempänä äärikaruus on jo vallitsevaa näkyen luontotyypeistä mm. keidasrämeosina, rahkarämealoina ja rahkaisina ombrotrofisina lyhytkorsinevoina.

Suoyhdistymässä on havaittavissa myös laidemuodostusta, jotka tavallisimmin muodostuvat karuista suursaranevoista. Keskiravinteisuuteen ei suo yllä, ei edes lievästi luhtaisella sararämeläikulla suon lounaisosassa. Hourunevaa voidaan pitää sekakompleksina.

Pihlajaneva on suokolmikosta suurin (ojittamaton ala noin 100 ha) ja luonteeltaan yhtenäisin. Laaja-alaisimmin suota kattavat parin lievästi minerotrofisen juotin erottamat puuttomat keidasrämemassivit. Valtaosin ne ovat rahkakeitaita, joilla kenttäkerroksen ehdottoman valtalajin lisäksi on paikoin mainittavasti suovaiveroa; se on leimallinen myös rahkaisilla isovarapurämeillä. Suon eteläosan keidasosat ovat lyhytkorsi-keidasrämeitä.

Suon pohjoislaidalla on laaja hyvin vetinen Kortteikononjan rahkasammalrimpinevainen ja luhtanevainen juotti, jota myöten vesiä virtaa luoteeseen muuttuen selkeämmin ojaksi. Luhtaisuutta ilmentävät mm. hapra- ja viitarahkasammalet. Luhtaneva-alat ovat suon ainoat keskiravinteisuuteen yltävät luontotyypit. Laidemuodostus on suolla heikkoa näkyen muutamina karuina sararämealoina. Kokonaisuutena Pihlajaneva voidaan nimetä esikeidaskompleksiksi.

Välilampinräme on erityisen sokkeloinen ja tulkinnanvaraisesti rajattava suo, joka ojittamattomalta alaltaan on noin 65 ha. Suo jakaantuu selkeästi kahteen osaan, eteläiseen ja pohjoiseen yksikköön, jotka porrastuvat toisiinsa rahkarämealueella kivikkoisten metsäsaarekkeiden kohdalla.

Eteläisen suo-osan laidassa on kuivunut Välilampi, joka nyt on keskeisimmin karua suursaranevaa, lännempänä vyöhykkeenä ombrotrofista lyhytkorsinevaa. Lammen itäosaan luhtaisuutta aiheuttaa siihen purkautuva oja. Aiemman rantavallin kohdalla on isovarpurämettä, jopa lyhytkorsikeidasrämemuodostusta.

Valtaosa Välilampinrämeen eteläosasta on äärikaruja mätäspintaisia suotyyppejä, enimmäinsä puutonta rahkakeidasrämettä sekä pienialaisemmin mm. rahka- ja tupasvillarämekuvioita. Minerotrofia tulee esille karulla kalvakkanevalla sekä laitteen sararämeillä ja lyhytkorsirämeellä. Välilampinrämeen eteläinen osa-alue voidaan nimetä esikeidaskompleksiksi.

Välilampinrämeen pohjoinen osa-alue on yleisluonteeltaan heikosti minerotrofinen ja välipintainen aapasuo. Laaja-alaisena suotyypinä tavataan karuja kalvakkanevoja eri kosteusastein. Mätäspintaisia hyvin karuja suotyyppejä, kuten rahkarämettä ja rahkaista tupasvillarämettä, esiintyy vain pienialaisesti.

Pohjoisen alueen koillisessa lahdekkeessa on karujen rimpisten kalvakka- ja rahkasammalnevojen keskellä meso-eutrofian rajoille yltävä kirkasvetinen kumpuhete pienen metsätupsun keskellä. Lähdelajit puuttuvat sen putkilokasvistosta tyystin, pohjakerroksessa on osittaisesti pohjavesivaikutuksen ilmentäjinä mm. heterahka-, palmu-, kampa- ja korpilehväsamma. Jossakin määrin samanluonteinen on keskiravinteiseksi sarakorveksi luokitettava biotooppi, jossa tavataan mm. kampa-, happrarahka-, okarahka- ja lettorahkasammalia. Pohjoiselta osa-alueelta suovedet virtaavat saranevojen kautta Korteikononjan luhtaiselle rimmikkojuotille.

Suolinnuston yleispiirteet

linnustoa ei tiedetä arvioidun. Syyskuun alun osin myrskyisessä säässä tehdyt vähäiset lintuhavainnot (Hourunevalla teeriä; Pihlajanevalla isolepinkäinen, niittykirvisiä ja vanhoja kurjenpesiä; Välilampinrämeellä kurkia) eivät anna suokolmikon pesivästä linnustosta juuri mitään käsitystä. Suon rakennepiirteistä päätellen oletusarvoisesti pesivä suolinnusto on tavanomaista tasoa, tosin Korteikononjan luhtainen rimmikkoalue voi muodostaa parempilaatuisen lintukeskittymän.

Hourunevan, Pihlajanevan ja Välilampinrämeen merkitys soidensuojelun alueellisessa tarkastelussa

Tarkasteltu suokolmikko muodostuu arvokkaaksi erityisesti eriluonteisten osien kokonaisuutena ja luonnontilaisuutensa puolesta. Osa Hourunevasta on metsälain mukaisena tukialueena rauhoitettu. Suon alueellinen merkitys voidaan kuitenkin arvioida vasta kun on saatu suojelusoista ja ojittamattomista suojeluohjelmien ulkopuolisista soista riittävän kattava seudullinen käsitys.